

Bland rundnosar och trubbnosar

Det lider mot höst, så varför inte duka upp med lite nostalgi?
 Bosse Norvinge har än en gång gått på jakt i sitt omfattande arkiv.
 Välkommen till en värld av rundnosar och trubbnosar.

TEXT OCH FOTO: BOSSE NORVINGE

Klarlagt om trubbnosen

För rätt länge sedan frågade vi om någon visste mer om detta fotografi. Tiden har gått och efter lite grävande tillsammans med läsartips och diverse utdrag ur böcker och fordonshandlingar är pusslet nu äntligen färdiglagt.

Mannen på bilden är åkeriägare Erland Peterson i Rossholm söder om Brunflo. Han föddes 1911 i USA och avled 1996.

Erland förvärvade bilen i juli 1960 – en Mercedes-Benz LK327 efter att bytt in sin gamla 312:a. Bilden är tagen i Brunflo vid Nynäsmackens plan som också användes av åkarna inom Brunflo-Hackås LBC där Erland och bilen var ansluten. Till vänster låg även en BP-mack men Nynäs var populärare på grund av utrymmet men också för att ägaren Stig Nyman gav åkarna god service.

Erland hade även taxi, en förlängd De Soto 1955. Dessutom en hjullastare som gick på Ljusne boardfabrik i Pilgrimstad. Just på grund av denna lastare fick Erland körning för fabriken och en Scania-Vabis LBS76 inköptes omkring 1967 och kördes av sonen, men bara under något år innan ekipaget såldes. Mercedesen höll sig en del år i området efter att Einar sålt den 1965. Jacob och John Nilsson i Kaxås samt Einar Mikiasson i Brunflo var några av efterföljande ägare.

FOTO: SVENSK ÅKERITIDNING ARKIV

Världen större än Europa

För några nummer sedan kommenterade jag en kinesisk leksak och ansåg den ovärdig att placeras på hyllan då den var allt för orealistisk då det satt boggi på den. Min kära kollega från Finland – Olli Blomberg på Kuljetus Yrittäjät tog kontakt om berättade att Daimler-koncernen med vissa allierade har tillverkat 6x2- och 6x4-chassi med LN-hytten. Detta i både Nord- och Sydamerika, Turkiet, Indien, Sydafrika, Australien, Filippinerna och i Kina. Några tillverkas fortfarande och i Kina har några dessutom "klonat" hytten till egna fabriker.

Näja, det är väl bara att erkänna att världen är större än bara Sverige, ja till och med Europa. Helt klart dags att placera Schenkermodellen på värdigare plats än i leksakslådan om än med lite tvekan.

FOTO: OLLI BLOMBERG

Titan med röd instrumentbräda

En bild säger mer än tusen ord må hända, men lite fakta underlättar allt en hel del.

Denna bild från sommaren 1960 är tagen utanför Skogsägarnas gamla nerlagda vedförsäljning i Nässjö där åkarna hade möjlighet att parkera sina ekipage.

På stötfångaren till en Volvo 185-hästars Titan Turbo står sjuårige Peter Elofsson. Ägare till den är hans pappa – Bo Elofsson från Nässjö även om fordonsdokumentationen avslöjar att Jönköpings läns Skogsägare Ekonomisk Förening stod som ägare, men sanningen var den att föreningen stod för tillstånden och bara på pappret ägde bilen. Det sågs inte med blida ögon varken av andra åkare eller de anställda chaufförerna hos Skogsägarna som hade egna bilar. Titanen var av årsmodell 1960 och således ny vid foto tillfället. Något särskilt med bilen minns Peter Elofsson.

– Instrumentbrädan var röd och det var tydligt så på en del chassi som var avsedda för export, berättar Peter om Titanen som för övrigt var lackerad i grönt och grått.

Ofta var det massaved som lastades i södra Östergötland och kördes till Skoghall utanför Karlstad. Titanen byttes 1962 bort mot en likadan och en åkare i Åseda köpte den från Volvosäljaren i Nässjö.

FOTO: BO ELOFSSON

Ömtåliga gåvor med starka motiv

I slutet av 70-talet började Volvo Lastvagnar att ta fram speciella minnesglas i samband med att en ny modell introducerades eller inför internationella utställningar. Dessa har en unik gravering från det speciella tillfället och delades ut som minnesgåvor till journalister som besökte företagets monter eller presskonferenser. Med åren kunde flitiga och återkommande reportrar få ihop en exklusiv samling av svenska kristallglas från Kosta Glasbruk.

Här är några exemplar från det tidiga 80-talet då Globetrotter lanserades 1980, F10 fick utmärkelsen Truck of the year 1984 och Volvo fokuserade på distributionsvagnarna 1985.

GARAGERAPPORTEN

Emellanåt passar vi på att göra lite tillbakablickar på garagerapporterna.

Under våren 2013 kikade vi in i garagen hos Sven-Olof Börjesson i Götene och Raymond Kraft i Mellerud som renoverade var sin Volvo men av skilda årgångar. Ett och ett halvt år har gått men vad har egentligen hänt bakom garageportarna sedan sist?

FOTO: RAYMOND KRAFT

SVEN-OLOF BÖRJESSON, pensionerad lantbrukare från Vättlösa utanför Götene, utförde en rullande renovering av sin Volvo F86 från 1975.

Ursprungligen rullade den hos Nils Nilssons Åkeri i Göteborg, ett anrikt åkeri grundat redan 1917. Just bilens historia ansåg Sven-Olof vara intressant och han hade därför som mål att fixa till hytten och få den lackerad i rätt gröna kulört som den en gång hade. Och det är just vad som skett sedan sist.

– Jag har gjort iordning den lite, rättat till bucklor och lackat om den, berättar Sven-Olof.
– Jag talade med Nils Nilssons Åkeri och fick färgkoden och fick också använda deras logga. Under året har den varit avställd och Sven-Olof har lagt ner mycket arbete på underarbetet.
– Det är väldigt mycket jobb när man börjar med det, förklarar han.

Inne i hytten sitter en skylt med texten "Nilssonlast" 47, vilket avslöjade bilens internnummer på sin tid. Numret har hamnat på dörrarna under den enkla men traditionsenliga åkeriloggan.

– En annan bakläm som jag har svetsat ihop har jag på pulverlackering och den ska på sedan, berättar Sven-Olof.

– Lastbilen är ju inte i nyskick men det gjorde mycket när jag fick ordning på plåten, lackat och fått på loggan. Det är roligt med en bil när den är i det ursprungliga skicket, tycker Sven-Olof och man kan inte annat än att hålla med. Nu är den en del av Göteborgs åkerihistoria.

RAYMOND KRAFT som driver hundpensionat och datorreparationer med mera utanför Mellerud håller på med en Volvo Rundnos, närmare bestämt en LV 249 x från 1953. När vi senast var på besök hängde skärmar, huv och torped på väggen. Allt var blåstrat och grundmålat, väntade egentligen bara på lacken. Idag är hela framdelen lackerad och hopmonterad.

– I stort sett är det hytt och flak som är kvar att göra, berättar Raymond.

– Lamporna är inte på. Skärmarna ska av och lackas om för lacken har rest sig. Sedan har det varit lite strul att få tag på rätt hållare till lamporna, förklarar han.

– Men jag fick tag i sådana för inte länge sedan och dessa ska lackeras tillsammans med skärmarna.

Förra gången berättade Raymond att

FOTO: SVEN-OLOF BÖRJESSON

han hade en Nyströms militärhytt från sent 50-tal som skulle modifieras för att passa på Rundnosen, men idag har han tänkt om.

– Den hytten blir inte rätt på min bil. Jag har hittat en som ska hjälpa mig med att bygga upp originalhytten istället, berättar Raymond och pekar på Flobyhytten som i dåligt skick står i

ena hörnet av garaget.

Raymond hade siktet inställt på att kunna delta på någon av Tisdagsträffarna i Sunnanå hamn.

– Jag skulle åka med chassit sista gången i slutet på augusti men det var så mycket annat som kom emellan så jag kom inte iväg, berättar Raymond.

Men nästa år kanske det blir av, och då med både hytt och flak.

Tävla med tidningen

Vi kör **en bildfråga till** när vi ändå har dieselångan uppe. Vilket fabrikat syns på bilden. Det är en lastbil och ingen VW typ 1.

1. Magirus-Deutz
- X. Leyland
2. Berliet

Skicka ditt svar till:

akeritidning@akeri.se, eller med vanlig post:

Svensk Åkeritidning, Box 7282, 103 89 Stockholm.

Märk kuvertet "Nostalgitävlingen". Senast den 31 oktober behöver vi ha ditt svar. Vi lottar ut vårt fina multiverktyg.

Förra månaden frågade vi i vilket land

Chryslers varumärke Dodge, Fargo och De Soto tillverkades fram till 1989. Att **det var Turkiet** visste Lennart Sundberg, Sundsvall som får vårt multiverktyg. Grattis!

Resetipset – London Transport Museum

Det exklusiva London Transport Museum ligger beläget vid Covent Garden. Där får man följa utvecklingen från de hästdragna spårvagnarna till de moderna tunnelbanorna och busstransporterna. Här finns hästvagnar, spårvagnar, tunnelbane- och tågagnar, lok, bussar och taxibilar.

AEC Routmaster som tveklöst har blivit en ikon för den så kallade Londonbussen finns representerad med ett exemplar från 1963.

Modellen försågs med motorer från AEC eller Leyland. Efter hand kunde de ersättas av Scania-, DAF-, Iveco- och Cumminsmotorer. Det sista exemplaret togs ur trafik så sent som 2005.

En intressant upptäckt gör man om man tittar under den över 50 år gamla bussen. Där hittar man en individuell framvagn, något som ju bekant tillhör nyheterna inom lastbilsvärlden.

